

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 24 maj 2012

Ö 4727-11

KLAGANDE

1. MB

2. J-EÖ

Ombud för 1 och 2: Advokat OÖ

SAKEN

Ansökan i hovrätt om resning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten för Övre Norrlands beslut 2011-09-26 i mål Ö 706-11

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

YRKANDE I HÖGSTA DOMSTOLEN

MB och J-EÖ har yrkat att Högsta domstolen ska undanröja hovrättens beslut och förklara att de har rätt att ansöka om resning i Rådhusrättens i Umeå mål T 208/1957.

SKÄL

1. I en dom den 31 mars 1958 i mål T 208/1957 förklarade Rådhusrätten i Umeå att ÅÖ skulle anses såsom fader till EHs den 13 mars 1954 utom äktenskap födda barn KH. Domen vann laga kraft.
2. ÅÖ avled den 17 april 2011. Han efterlämnade, vid sidan av KH, makan R-MÖ samt de barn han hade med henne, nämligen MB och J-EÖ. I augusti 2011 ansökte MB och J-EÖ om resning i rådhusrättens mål och yrkade att det skulle fastställas att ÅÖ inte var far till KH. Hovrätten har avvisat MBs och J-EÖs resningsansökan.
3. När ett faderskap har fastställts genom en dom som har vunnit laga kraft är faderskapsfrågan avgjord. En omprövning av domen kan ske endast med tillämpning av särskilda rättsmedel (ansökan om resning eller klagan över domvilla).
4. Enligt 58 kap. 1 § rättegångsbalken får resning i tvistemål beviljas till förmån för någon av parterna. Talerätt i resningsärenden har i första hand den som var part i det mål som resningsansökan avser. Även den som under eller efter rättegången har inträtt i partens rätt får emellertid ansöka om resning. Detta gäller också universal- och singularsuccessorer. Att så är fallet har att göra med att dessa rättssubjekt träffas av domens rättskraft. I den juridiska litteraturen har dock antagits att universalsuccessor inte är behörig att söka

resning i exempelvis vissa statusmål och mål som rör någon personlig rättighet (se Thorsten Cars, Om resning i rättegångsmål, 1959, s. 119 f.).

5. Utgångspunkten är att det rättsliga faderskapet ska stämma överens med det biologiska faderskapet. Högsta domstolen påpekade i rättsfallet NJA 1999 s. 229 att i mål om faderskap till barn har barnet ett grundläggande rättsligt intresse av att faderskapsfrågan blir avgjord på ett materiellt riktigt sätt. Ett barn eller en man, som är utpekad som far, har också fått en obegränsad rätt att väcka talan om hävande av faderskapspresumtion eller faderskapsbekräftelse. För barnet och den utpekade fadern finns även en oinskränkt rätt att ansöka om resning i faderskapsmål. När barnet eller den utpekade fadern har avlidit, men före dödsfallet har ansökt om resning i ett faderskapsmål, har härutöver barnets dödsbo respektive den utpekade faderns barn ansetts kunna fullfölja talan i resningsärendet (se NJA 1994 s. 42 och NJA 1997 C 70).

6. Reglerna rörande faderskap har emellertid inte utformats så att det alltid måste råda överensstämmelse mellan rättsligt och biologiskt faderskap. Det har nämligen också ansetts viktigt att reglerna ger utrymme för en tillfredsställande avvägning mellan de olika intressen som gör sig gällande och att de präglas av ett hänsynstagande till barnets bästa. Detta synsätt inkluderar en respekt både för vad som kan betecknas som ett socialt faderskap och för ett barns intresse av att vara bibehållet sin rättsliga status som barn till en viss man. Mannens egen vilja att vara, respektive inte vara, far till ett visst barn har alltså betydelse. I linje med detta ligger att det som en huvudregel inte tillåts att mannens arvingar efter hans död för talan i faderskapsfrågan i hans ställe när han inte själv har ifrågasatt det rättsliga faderskapet. (Jfr prop. 1975/76:170 s. 169 och 307, bet. 2000/01:LU15 s. 9 f., bet. 2005/06:LU9 s. 10 f. och Anna Singer, Arvingars rätt att häva faderskap, JT 2006-07, s. 709 ff.)

7. Vid bedömningen bör avgörande vikt läggas vid de skäl som talar för att en avliden mans arvingar inte ska ges rätt att ansöka om resning i ett lagakraftvunnet faderskapsmål i vilket mannen har förklarats vara far. Hovrättens beslut att avvisa MBs och J-EÖs resningsansökan var därmed riktigt. Överklagandet ska således avslås.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Severin Blomstrand, Lena Moore, Johnny Herre, Ingemar Persson och Martin Borgeke (referent)
Föredragande justitiesekreterare: Charlotte Edvardsson